

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/45/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112204235
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3112204235.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľky: X. G., narodená XX.XX.XXXX, bytom M. J. 5, XXX XX J., zastúpená matkou A. G., narodenou XX.XX.XXXX, bytom M. J. 5, XXX XX J., proti odporcovi: K. G., narodený XX.XX.XXXX, bytom G. XX, XXX XX J., o zvýšenie výživného, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 15. novembra 2012, č. k. 30P/36/2012-30, v senáte jednohlasne, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd v záhlaví označeným rozsudkom zvýšil rozsah vyživovacej povinnosti odporcu k navrhovateľke z doterajších 70 eur mesačne na 135 eur mesačne. Tým zmenil doterajšiu úpravu výživného podľa rozsudku tamojšieho súdu zo dňa 08.12.2010, č. k. 12C/289/2010-27 v spojení s rozsudkom tunajšieho krajského súdu zo dňa 23.06.2011, č. k. 19Co/129/2011-45. Dlh na splatnom výživnom za obdobie od 01.09.2012 do rozhodnutia súdu (15.11.2012) vo výške 130 eur, povolil odporcovi zaplatiť v splátkach mesačne po 15 eur, spolu s bežným výživným, od právoplatnosti rozsudku, pod následkom straty výhody splátok. V prevyšujúcej časti, ktorou navrhovateľka žiadala zvýšiť výživné na 150 eur mesačne, návrh zamietol. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení svojho rozsudku uviedol skutkové zistenia o pomeroch navrhovateľky a odporcu. Dospel k záveru, že zmeny na strane navrhovateľky, ktoré spočívajú v začatí vysokoškolského štúdia v dennej forme od 01.09.2012, odôvodňujú zvýšenie výživného. Rozsah zvýšenia vyživovacej povinnosti odôvodnil „všeobecne známou skutočnosťou“, že náklady za vysokoškolské štúdium na školách mimo I., sa pohybujú vo výške okolo 165 eur mesačne. Matka navrhovateľky je povinná, s prihliadnutím na jej príjem platiť výživné aspoň 30 eur, keď jej povinnosť sa kompenzuje osobnou starostlivosťou, potom zvyšok na študijné náklady navrhovateľky - 135 eur, je povinný platiť odporca. Takto určené výživné sa súdu „javí“ primeraným aj vzhľadom na skutočnosť, že odporca mal v roku 2011 základ dane 3.628,83 eur a pracuje ako živnostník v odbore murár - obkladač. Pri posudzovaní a rozhodovaní o návrhu navrhovateľky aplikoval ustanovenia § 62 ods. 1 až 5 a § 75 ods. 1 a 2 Zákona o rodine. Povolenie splátok dlžného výživného odôvodnil ustanovením § 160 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odporca podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote. Žiadal „prehodnotenie“ a následné zníženie rozsahu jeho vyživovacej povinnosti k navrhovateľke. Uviedol, že od roku 2010, keď bol súdnym príkazom vystavovaný zo spoločnej domácnosti len s dvoma taškami osobných vecí, bol nútený si hľadať podnájom a zároveň pozastaviť živnosť, keďže všetko náradie potrebné pre prácu murára, zostalo doma, na adrese G. XX. V tomto období si len veľmi ťažko hľadal prácu a ubytovanie. Bol nútený si požičiavať peniaze od známych a kamarátov. Pretože mu narastali dlhy, musel si zobrať pôžičku 6.000 eur, ktorú spláca po 120 eur mesačne. Koncom novembra 2011 sa vrátil späť do svojho domu na G. ulici, kde chýbal všetok nábytok okrem sedačky. Za predaj záhrady financoval opravu

strechy za 4.000 eur a kúpil nový televízor za 500 eur. Druhú polovicu z podielu a aj jeho zbytok podielu zobrala matka navrhovateľky vo výške 15.000 eur. Po návrate do domu musel uhradiť dlhy po bývalej manželke, ktorá sa v auguste 2011 vysťahovala a prestala platiť mesačné preddavky na elektriku a plyn, ktoré tiež vyrovnal z pôžičky. Požičal si aj od brata a kamaráta 1.000 eur a 1.300 eur, ktoré použil na kúpu pračky, pracích prostriedkov a potravín. Kvantifikoval svoje mesačné výdavky na bývanie 60 eur + 30 eur plyn a elektrika, konkrétne voda 40 eur, 12 eur pôžička, Sociálna poisťovňa 120,27 eur, zdravotná poisťovňa 47,58 eur, kde má dlhy 533,17 eur, resp. 363,67 eur, výživné po 70 eur na dcéry X. a K.. Plyn vládal splácať do 26.09.2012, potom ho odpojili. Uviedol, že v roku 2012 vystavil tri faktúry v celkovej výške 1.290 eur. Od 14.11.2012 bol nútený si prerušiť živnosť, pretože bol problém zohnať si prácu. Napokon uviedol, že sa mu zhoršil zdravotný stav, čo súd neakceptoval, preto navštívil lekára a po absolvovaní niekoľkých vyšetrení bol uznaný za práceneschopného od 19.11.2012 do 01.01.2013. Nakoľko má dlh v zdravotnej a sociálnej poisťovni, zaniká mu nárok na príspevok v nezamestnanosti, ako aj na nemocenské dávky. Od 07.01.2013 je vedený na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Súčasná situácia mu neumožňuje platiť výživné 2 x 70 eur mesačne. K svojmu odvolaniu pripojil kópie faktúr za rok 2012, upomienky zdravotnej poisťovne, oznámenia o odpojení plynu, elektriky, oznámenia o dlhu za plyn a elektrinu, doklad o vyrovnaní dlhu za tieto energie.

Odporca po výzve súdu doplnil svoje odvolanie a žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť a návrh na zvýšenie výživného zamietnuť, prípadne rozsudok okresného súdu zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie (podanie z 27.02.2013). Zároveň pripojil ďalšie listinné dôkazy na svoje tvrdenia - potvrdenie o evidencii uchádzača o zamestnanie, potvrdenia o nepoberaní dávok v nezamestnanosti, v hmotnej núdzi, potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch, potvrdenie o pozastavení prevádzkovania živnosti, rozhodnutie Sociálnej poisťovne vo veci nároku na nemocenskú dávku.

Navrhovateľka sa k odvolaniu odporcu vyjadrila písomne prostredníctvom svojej zástupkyne. Žiadala rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že odporca v snahe vyhnúť sa práci, využije všetky prostriedky, aby sa nezamestnal. Je to človek, ktorý má možnosť pracovať, len sa mu nechce. Stavebníctvo je jedno z odvetví, ktoré kríza nezasiahla. Pozná veľa jeho kolegov živnostníkov alebo riadne zamestnaných, ktorí sa na nedostatok práce nestiažujú. Práve naopak. Faktúry o jeho príjme nezodpovedajú tomu, čo zarobí. Skutočnosť je totiž taká, že remeselníci vykonávajú veľa prác bez dokladov. Odkiaľ by zobral peniaze na cigarety a alkohol, keď je v dedinskom pohostinstve stálym zákazníkom. Ona ako matka sa snaží zabezpečiť dcéram všetko, čo potrebujú. Je v práci každý deň od rána do večera, aby zarobila. Odporca leží pred televízorom a večer sedí v krčme. O jeho nezaujíme svedčí aj trestný rozkaz sp. zn. 3T/129/2011. Považovala za zavádzajúce tvrdenia odporcu, že po jej odchode zostal dom prázdny. Zobrala len to, čo považovala za potrebné a dôležité pre fungovanie ich nového domova. Po jej odchode nezostali žiadne dlhy na nákladoch za bývanie v dome. Uviedla, že doposiaľ nie sú s odporcom majetkovo vypořiadaní. O žiadne peniaze z predaja záhrady ho neokradla. Odporca sa už 5 rokov vyhýba v práci, pozastavenie živnosti deň pred pojednávaním vo veci považuje za účelové, rovnako aj jeho práceneschopnosť. Suma 130 eur na navrhovateľku nie je prehnaná vzhľadom na dnešné životné náklady.

Krajský súd preskúmal vec v intenciách ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie podľa odseku 2 citovaného ustanovenia. O odvolaní odporcu rozhodol bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Podľa ustanovenia § 163 ods. 2 O.s.p. rozsudky o výživnom je možné zmeniť, ak dôjde k zmene pomerov.

Hmotnoprávna úprava v ustanovení § 78 ods. 1 Zákona o rodine pri posudzovaní a rozhodovaní o zmene rozsahu predchádzajúcej úpravy výživného, predpokladá porovnanie právne významných skutočností v čase predchádzajúcej úpravy výživného s aktuálnymi pomermi oprávneného na výživu, ako aj s pomermi povinného na výživu. Ak súd zistí, že došlo k významnej zmene v pomeroch uvedených subjektov, zmení doterajšiu úpravu výživného, pričom vychádza z kritérií pre určenie výživného podľa ustanovení § 62, resp. § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

Ako správne konštatoval okresný súd, nástup navrhovateľky na vysokoškolské štúdium je potrebné považovať za kvalifikovanú zmenu pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu doterajšej úpravy výživného.

Rozsah zmeny doterajšieho výživného však musí vychádzať z potrebných zistení o komplexných pomeroch účastníkov v súčasnosti, ktoré je potrebné porovnať s pomermi v čase predchádzajúcej úpravy výživného a následne z toho vyvodit' právne závery podľa § 78 ods. 1, ako aj ust. § 62 a § 75 Zákona o rodine.

Rozsudok okresného súdu neobsahuje uvedené zistenia, najmä nie je z neho zrejmé, z akých pomerov - právne významných skutočností - vychádzala predchádzajúca úprava výživného (aj z hľadiska pomerov odporcu), aby bolo zrejmé, či za situácie, že sú dôvody na zmenu výživného na strane navrhovateľky, v akom rozsahu je v schopnostiach a možnostiach odporcu toto výživné platiť vo vyššom rozsahu. Je potrebné sa zaoberať aj princípom potenciality príjmov odporcu a skúmať, či bez dôležitého dôvodu prerušil živnosť - odporkyňa na svoje tvrdenie, že pozná ľudí, ktorí v stavebníctve pracujú, nech uvedie svedkov a je potrebné ich vypočuť. Naopak je totiž všeobecne známe, že práve stavebníctvo je významne postihnuté dôsledkami krízy. Na druhej strane je potrebné podrobne vypočuť odporcu, že pokiaľ má prerušenú živnosť, z akých prostriedkov uhrádza svoje záväzky, ktoré uviedol vo svojich podaniach (napr. splátky dlhu na pôžičku, poisťovniach).

Ako vyplýva z obsahu spisu, nie je zrejmý ani obsah predošlého rozhodnutia o výživnom, keďže spis nebol pripojený.

Úlohou okresného súdu je vec znova prejednať vo vyššie uvedenom právnom rámci, vykonaním potrebných dôkazov, na zistenie zákonných podkladov podľa ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine, a to pripojiť spis o predošlej úprave výživného a zistiť komplexné pomery odporcu - príjmy, majetkové pomery, odôvodnené náklady na živobytie a následne vykonané dôkazy vyhodnotiť podľa § 132 O.s.p. a rozhodnutie riadne odôvodniť podľa kritérií v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p.

Právny záver odvolacieho súdu je pre okresný súd záväzný podľa ustanovenia § 226 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné .